

πόλεως ταύτης ἔλεγοντο δπουντιοι, ἐκ τῆς πόλεως Ὀπουῶ, οἱ δὲ πρὸς βορρῶν ἐπικνημιδιοι, ἐκ τοῦ ὄρους Κνημῖς. Ἀμφότεραι ὁμως αἱ μοῖραι ἦσαν ὁμοσπονδοι, δηλαδὴ ἠνωμένοι διὰ κοινῆς τινος πολιτείας, προϊσταμένου τοῦ Ὀπουντος. Καὶ ἤρχον μὲν κατὰ πόλεις οἱ ἄριστοι, τινὲς μάλιστα τῶν δπουντιῶν εὐπατριδῶν ἐκαυχῶντο, κατὰ Πίνδαρον, ὅτι κατήγοντο ἐκ τῶν ἀρχαίων βασιλείων τῆς χώρας, ἀλλ' ὁ βίος αὐτῶν ἦτο ἀμέτοχος ἐμπορίας καὶ πολυτελείας καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἀφελῆς ὥστε οἱ Λοκροί, καὶ παρεκτός τούτων οἱ Φωκίς, λέγεται ὅτι ἦσαν οἱ μόνοι τῶν Ἑλλήνων οἵτινες δὲν εἶχον δούλους, ἀλλ' ἐκαλλιέργουν τὰ κτήματα αὐτῶν διὰ πενήτων ἐλευθέρων.

Οὕτω ταπεινὰ καὶ εὐτελῆ ἦσαν τὰ κατὰ τοὺς Λοκρούς, οἵτινες κατόκουν περὶ τὰ ὄρη τὰ κατερχόμενα ἀπὸ τοῦ Καλλιδρόμου, ἀντικρὺ τῆς Εὐβοίας. Ἐτερος δὲ ὄρεινός κλάδος, προκύπτων ἐκ τοῦ Πίνδου, ἐκεῖ ὄπου καὶ ἡ Οἶτη, ἀλλὰ πρὸς τὸ νοτιοανατολικὸν μεσογείως καταφερόμενος, συνάπτει τὸν Πίνδον μετὰ τοῦ Παρνασοῦ, ἔπειτα, κατελθὼν πρὸς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, παρὰ τὸν ὁποῖον ὀνομάζεται Κίρφιος καὶ Ἑλικῶν, τρέπεται πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἀποτελεῖ διὰ τοῦ Κιθαιρῶνος καὶ τῆς Πάρνηθος τὸ ἀρκτικὸν τῆς Ἀττικῆς σύνορον, συνδέεται δὲ διὰ τῆς Πάρνηθος μετὰ τοῦ ἀπὸ τοῦ Καλλιδρόμου παρὰ τὴν θάλασσαν καταβαίνοντος κλάδου. Οἱ δύο λοιπὸν οὔτοι κλάδοι νοτιοανατολικῶς καταβαίνοντες, ὁ μὲν μεσόγειος ὁ δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν, σχηματίζουσιν εἰδός τι παραλληλογράμμου, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ὑπάρχουσι τρεῖς κοιλάδες, ἡ Δωρίς, ἡ Φωκίς, ἡ Βοιωτία. Ἐκ τούτων ἡ βορειότερα καὶ ἡ μικροτέρα εἶναι ἡ Δωρίς, ἥτις κεῖται ἀνὰ μέσον τῶν ἀποτόμων κρημνῶν καὶ τῶν ἀγρίων αὐλώνων τῆς Οἶτης καὶ τοῦ Παρνασοῦ καὶ ποτιζεται ὑπὸ τοῦ Κηφισοῦ, ὅστις ἔπειτα διελθὼν τὴν Φωκίδα ἐκβάλλει εἰς τὴν ἐν τῇ Βοιωτίᾳ Κωπαῖδα λίμνην. Ἡ Δωρίς εἶχε τέσσαρας πόλεις, Ἐρινεόν, Βοῖον, Πίνδον ἢ Ἀκύφαντα καὶ Κιτίνιον· καὶ καθ' ἑαυτὴν μὲν ἦτο ἐλαχίστου λόγου ἀξία, ἀπέβη ὁμως ἐπίσημος, διότι ἐλογίσθη ὡς ἡ μητρόπολις τῆς τοσοῦτο περιωνύμου ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἱστορίᾳ καταστάσης δωρικῆς φυλῆς. Οἱ Δωριεῖς οὔτοι, ἀν καὶ ἐν τῇ Ἰλιάδι οὐδόλως μνημονεύονται, λέγεται ὅτι, μετὰ τὰ τρωικὰ ἐξωσθέντες ἐκ τῆς Θεσσαλίας ὑπὸ τῶν Θεσσαλῶν, κατέλαβον τὴν Δωρίδα· ἐντεῦθεν δὲ μία αὐτῶν μοῖρα ἐβοήθησε τοὺς Ἡρακλείδας εἰς τὸ νὰ ἀνακτήσωσι μέγα τῆς Πελοποννήσου μέρος καὶ νὰ ιδρῶσιν αὐτόθι τὰς δωρικὰς πολιτείας, ὧν μία ἦτο ἡ μετ' οὐ πολὺ πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος Σπάρτη.

Ἀπὸ Δωρίδος ἀτραπὸς ὄρεινῆ, ἀναρριχωμένη ἐπὶ τὰς κορυφὰς τοῦ Παρνασοῦ, κατέρχεται εἰς τὴν φωκικὴν κοιλάδα τῆς Κρίσης, πρὸς δυσμὰς τῆς ὁποίας οἱ ἐσπέριοι Λοκροί, οἵτινες καὶ Λοκροὶ ὀζόλαι ἐκαλοῦντο, κατεῖχον τὴν ὄρεινὴν καὶ στενὴν ἀπὸ Ἀμφίσσης μέχρι Ναυπάκτου παραλίαν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου. Οἱ ἐσπέριοι οὔτοι Λοκροί, ὧν δὲν μνημονεύει ὁ Ὅμηρος, ἦσαν ἀποικοὶ τῶν δπουντιῶν Λοκρῶν, διηροῦντο δὲ εἰς ἔνδεκα φυλάς, συνεχρότουν ὁμοσπονδίαν ὀπωσοῦν χαλαράν, προϊσταμένων τῶν Ἀμφισσέων, καὶ ἐτέλουν ἐν Ἀντιρρίῳ μεγαλοπρεπῆ θυσίαν καὶ πανήγυριν. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τῶν ἐσπερίων τούτων Λοκρῶν καὶ τῶν προμνημονευθέντων ἀνατολικῶν ἔκειτο ἡ Φωκίς, πρὸς ἄρκτον μὲν ἔχουσα τὴν Δωρίδα, πρὸς μεσημβρίαν δὲ ἡ μᾶλλον πρὸς τὸ μεσημβρινοανατολικὸν τὸ εὐρὺ βοιωτικὸν πεδίον. Δὲν ἦτο ὁμως ὅλως μεσόγειος χώρα ἡ Φωκίς, ἀλλ' ἤπτετο ἀμφοτέρων τῶν ἐκατέρωθεν θαλασσῶν, ἔχουσα ἐπὶ μὲν τῆς Εὐβοικῆς τὸν Δαφνοῦντα ἐπὶ δὲ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου τὴν Κίρραν· καὶ περιελάμβανεν 24 πόλεις, αἵτινες ἀπετέλουν ὁμοσπονδίαν ἰκανῶς ἰσχυράν, διότι, ὡς εἶδομεν, ἐπέτυχον νὰ ἀνασώσωσι τὴν αὐτονομίαν αὐτῶν ἀπὸ τῶν Θεσσαλῶν. Τὸ δὲ κοινὸν αὐτῶν συνέδριον

